

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ ТА АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Декан ІІ медичного факультету
Полковніков Ю.Ф.

«01» червня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дитяча онкологія

назва навчальної дисципліни

Підготовки	магістр педіатрії
Галузі знань	22 охорона здоров'я
Спеціальності	228 Педіатрія
Кваліфікації професійної	лікар педіатр

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради Студентського Самоврядування Протокол №_01/06____ від «_01_»____06_____2021р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні спільної Вченої ради медичних факультетів Протокол №_9____ від «_01_»____06_____2021р.

Викладацький склад:

Професор кафедри дитячої хірургії та анестезіології Спахі Олег Володимирович, Тел. 0507111758, olegspakhi@gmail.com

Професор кафедри дитячої хірургії та анестезіології Щокін Олег Васильович, тел. 0954195010. pozicia000@ukr.net

Доцент кафедри дитячої хірургії та анестезіології Лятуринська Ольга Василівна. Тел.:0954958387; olgalyat@gmail.com

Доцент кафедри дитячої хірургії та анестезіології Макарова Марина Олександрівна. Тел. 0677016735. doc.maryna@gmail.com

Доцент кафедри дитячої хірургії та анестезіології Анікін Іван Олександрович
Тел. 0681877709. anikin1974@ukr.net

Асистент кафедри дитячої хірургії та анестезіології Кокоркін Олексій Дмитрович. Тел. 0973824320. adkokorkin@ukr.net

Асистент кафедри дитячої хірургії та анестезіології Маловічко Ігор Алімович. Тел. 0672530490. igor.alimych@gmail.com

Асистент кафедри дитячої хірургії та анестезіології Пахольчук Олексій Петрович Тел. 0667109527. paholchukap@gmail.com

Тел. Кафедри (061)02249409

1. СИЛАБУС ЧАСТИНИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДИТЯЧА ОНКОЛОГІЯ» підготовки фахівців другого магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 228 «Педіатрія» (бкурс)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень

Спеціальність – 228 «Педіатрія» Галузь знань – 22 Охорона здоров'я;
Кваліфікація – Лікар-педіатр

Семестр XI -й;

Загальна кількість годин – 30 год., практичні заняття – 16 год; самостійна робота – 14 год.

кількість кредитів ECTS – 1.

2. Час і місце проведення навчальної дисципліни

XI-й семестри. Обласна дитяча лікарня та 5 міська дитяча лікарня

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: мікробіологія, вірусологія та імунологія, патоморфологія з особливостями дитячого віку, патофізіологія з особливостями дитячого віку, фармакологія з особливостями дитячого віку, пропедевтична педіатрія, загальна хірургія, факультетська хірургія, гігієна та екологія з особливостями дитячого та підліткового віку.

Постреквізити: Дитяча хірургія. Дитяча онкологія. Дитяча травматологія, Дитяча анестезіологія та реаніматологія. Післядипломне навчання (інтернатура)

4. Характеристика навчальної дисципліни

4.1. Призначення навчальної дисципліни

Набуття студентом знань, умінь, навичок та оволодіння фаховими компетентностями з дитячої хірургії, необхідними в процесі подальшого навчання в медичному університеті і у професійній діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я.

Компетентності:

- інтегральні: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання;
- загальні: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння

професійної діяльності. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Прагнення до збереження навколишнього середовища

- спеціальні (фахові, предметні): навички опитування та клінічного обстеження дітей різних вікових груп, здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів, здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання, здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці та відпочинку здорових дітей та при лікуванні захворювань, здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань у дітей, здатність до визначення принципів та характеру лікування хірургічних захворювань у дітей, здатність до діагностування невідкладних станів у дітей, здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги дітям різних вікових груп при найбільш частих хірургічних захворюваннях, навички надання екстреної медичної допомоги, навички виконання медичних маніпуляцій та хірургічних втручань

4.2 Мета вивчення навчальної дисципліни:

набуття студентом знань, умінь, навичок та оволодіння фаховими компетентностями з дитячої хірургії, необхідними в процесі подальшого навчання в медичному університеті і у професійній діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я.

4.3 Завдання вивчення дисципліни

знати: етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хірургічних захворювань у дітей різного віку; класифікацію найбільш поширених хірургічних захворювань у дітей; методи обстеження та аналіз лабораторних та інструментальних показників при типовому перебігу гострих та хронічних хірургічних захворювань у дітей; принципи діагностики, лікування, реабілітації і профілактики гострих та хронічних захворювань у дітей різного віку; морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій хірургії, та онкології.

вміти: визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хірургічних захворювань дитячого віку; класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених хірургічних захворювань дитячого віку; визначати особливості перебігу захворювань дітей раннього

віку; складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених хірургічних захворювань дитячого віку; ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у дітей з найбільш поширеними хірургічними захворюваннями дитячого віку; проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу найбільш поширених дитячих онкологічних хвороб;

здатен продемонструвати: навички опитування (визначення скарг та збір анамнезу) осіб, що супроводжують дітей і самих дітей різного віку; методику фізикального обстеження (огляд, пальпація, перкусія) кожної з систем організму; уміння призначати необхідний перелік лабораторно-інструментальних досліджень і оцінювати їх результати; володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань дитячого віку; володіння морально-етичними принципами медичного фахівця у спілкуванні з дітьми та їх родичами; здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

володіти навичками:

опитування (за стандартною схемою), клінічного обстеження пацієнта (за встановленим алгоритмом), визначення основних клінічних симптомів та синдромів, призначення необхідного переліку лабораторно-інструментальних досліджень та їх оцінки, виконання медичних маніпуляцій і процедур (за встановленим переліком); призначення лікування в типових випадках захворювання; користування інформаційними і комунікаційними технологіями;

самостійно вирішувати:

тактику лікаря щодо поглибленого обстеження, складання плану лікування, подальшого спостереження, консультування хворої дитини.

4.4 Зміст навчальної дисципліни:

Теми практичних занять 16 годин

XI семестр

1. Особливості лікування та діагностики онкологічних захворювань у дітей. Доброякісні новоутворення (гемангіома, лімфангіома) Доброякісні новоутворення (дерматофіброма, анаврезмальні кісти)

2. Лійкемії. Етіологія, патогенез, діагностика, лікування. Гістіоцитози. Етіологія, патогенез, діагностика, лікування. Ходжкінські

Лімфоми, Неходжкінські лімфоми. Етіологія, патогінез, діагностика, лікування

3. Нейробластома, нефробластома (пухлина Вільмса). Остіогенна саркома, Саркома Юінга

4. Пухлини ЦНС (Астроцитوما, Гліобластома, Медулобластома). Герміногенні пухлини

5. Гепатобластома. Ретинобластома.

5. Самостійна робота: 14 годин

Теми для суто самостійного опрацювання

1. Деонтологія в онкології дитячого віку. Особливості хіміотерапії у дітей зі злоякісними новоутвореннями.
2. Особливості діагностики злоякісних новоутворень у дітей. Особливості діагностики у дітей зі злоякісними новоутвореннями ЦНС.
3. Хірургічне лікування злоякісних та доброякісних новоутворень у дітей. Невідкладні стани при аплазії кісткового мозку у дітей.
4. Променева терапія у дітей зі злоякісними новоутвореннями. Порт-системи для проведення хіміотерапевтичного лікування.
5. Аспіраційна біопсія, та трепан біопсія при діагностиці злоякісного новоутворення. Спостереження після закінчення етапів комбінованого лікування.

6. Рекомендована література

Основна

- Атлас онкологічних операцій під редакцією В.І Чиссова, А.Х Трахтенберга, А.І Пачеса. ГЕОТАР-Медіа, 2008-624с.
- Дурнов Л.А Клінічні лекції по дитячій онкології.-М.: «МІА», 2004-271с.
- Дитяча онкологія :Посібник для лікарів-Білогурова М.Б-2002.-351 с.
- Нейштадт Е.Л., Маркочев А.Б. Пухлини і пухлиноподібні захворювання кісток. СПб.:ООО «Видавництво ФОЛІАНТ», 200-334с.
- Ашкрафт К.У., Холдер Т.М. Дитяча хірургія Том 1-3 1999
- Амбулаторно-поліклінічні хірургія дитячого віку: навчально-методичний посібник / під ред. В.І. Сушко. – Дніпропетровськ: «Наука і освіта», 2003. – 344с.
- Дитяча травматологія: практичний посібник / під ред. О.В. Дольницького, Д.Ю. Кривчені, М.Є. Поліщука. – Київ: «Книга плюс», 2006. – 472с.
- Кривченя Д.Ю. Лисак С.В., Плотников О.М. Хірургічні захворювання у дітей.-Вінниця: Нова книга, 2008.-256 с.
- Навчальний посібник Дитяча хірургія Частина 1-2 За ред. проф. О.К. Толстанова 2016. С.101
- Русак П.С, Данилов О.А., Кукурудза Ю.П. Рибальченко В.Ф. Лапароскопічна хірургія в педіатрії: Навчально-практичний посібник.- Житомир- Київ: Косенко, 2006.-128 с. Дитяча травматологія: практичний посібник / під ред. О.В. Дольницького, Д.Ю. Кривчені, М.Є. Поліщука. – Київ: «Книга плюс», 2006. – 472с.
- Хірургічні захворювання у дітей: навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / під ред. Д.Ю. Кривчені, С.В. Лисак, О.М. Плотников. – Вінниця: «Нова книга», 2008. – 256с.
- Хірургія дитячого віку: підручник / [В.І.Сушко, Д.Ю.Кривченя, О.А.Данилов, В.А.Дігтяр та ін.]; за ред. В.І.Шушко, Д.Ю.Кривчені. —[2-е вид.]. — К. : Медицина, 2009. — 800с.
- Хірургічні захворювання у дітей: навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / під ред. Д.Ю. Кривчені, С.В. Лисак, О.М. Плотников. – Вінниця: «Нова книга», 2008. – 256с.
- Хірургія дитячого віку: підручник / [В.І.Сушко, Д.Ю.Кривченя, О.А.Данилов, В.А.Дігтяр та ін.]; за ред. В.І.Шушко, Д.Ю.Кривчені. —[2-е вид.]. — К. : Медицина, 2009. — 800с.

Допоміжна література

Амбулаторно-поліклінічна хірургія дитячого віку: Навчально-методичний посібник, за заг. ред. Сушко В.І. - Дніпропетровськ: Наука і освіта. 2003 - 344с.

7. Види навчальних занять: лекція, практичне заняття, консультація.

Форми навчання: денна.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання.

Методи контролю: усний, письмовий, практичний, тестовий.

Форми підсумкового контролю: залік

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, презентації, питання для поточного контролю, тести, задачі, питання для підсумкового контролю.

Мова навчання: українська.

8.Оцінювання:

Види оцінювання:

Поточний контроль. Для оцінювання поточної навчальної діяльності встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки -

«відмінно» та 60 балів, якщо поточні - «задовільно». До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу - не більше 10).

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною п'ятибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті, передбачає 100 % оцінювання студентів групи за усіма його складовими елементами. За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття. Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент повністю володіє теоретичними засадами засвоєваних практичних дій, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує ситуаційні задачі різного ступеню складності; активно опановує практичною частиною заняття та методично правильно демонструє передбачені програмою практичні навички та вірно діє у змодельованих клінічних

ситуаціях; проявляє ініціативу.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно, систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі ситуаційні задачі, відчуючи складнощі лише у найважчих випадках; виконує передбачені для опанування практичні навички, але може припускатися помилок, які виправляє самостійно; активно працює на занятті.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань основного змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння, автоматичному засвоєнні найсуттєвіших практичних навичок. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує ситуаційні задачі, відчувачи складнощі у простих випадках; студент не завжди спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно; здатний виконати основні практичні завдання та діяти у змодельованих клінічних ситуаціях тільки після відповідних зауважень та допомоги викладача; при проведенні самостійної роботи виникають труднощі, вирішити які студент потенційно може за допомогою викладача. Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам оцінки «3 бали»; студент пасивно поводить себе на занятті та під час самостійної роботи, має явні труднощі при вирішенні ситуаційних завдань, засвоєнні практичних навичок, не здатен приймати рішення та діяти у типових клінічних ситуаціях, навіть після відповідних зауважень та корекції викладача

Остаточна конвертація середньої арифметичної в кількість балів за КМСОРШ проводиться перед підсумковим модульним контролем відповідно наступної таблиці:

Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ЕСТ8	Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ЕСТ8
4,97-5	110	3,97-4,0	85
4,93-4,96	109	3,93-3,96	84
4,89-4,92	108	3,89-3,92	83
4,85-4,88	107	3,85-3,88	82
4,81-4,84	106	3,81-3,84	81
4,77-4,8	105	•3,77-3,80	80
4,73-4,76	104	3,73-3,76	79
4,69-4,72	103	3,69-3,72	78
4,65-4,68	102	3,65-3,68	77
4,61-4,64	101	3,61-3,64	76
4,57-4,6	100	3,57-3,60	75
4,53-4,56	99	3,53-3,56	74
4,49-4,52	98	3,49-3,52	73
4,45-4,48	97	3,45-3,48	72

4,41-4,44	96	3,41-3,44	71
4,37-4,4	95	3,37-3,40	70
4,33-4,36	94	3,33-3,36	69
4,29-4,32	93	3,29-3,32	68
4,25-4,28	92	3,25-3,28	67
4,21-4,24	91 I	3,21-3,24	66
4,17-4,20.	90	3,17-3,20	65
4,13-4,16	89	3,13-3,16	64
4,09-4,12	88	3,09-3,12	63
4,05-4,08	87	3,05-3,08	62
4,01-4,04	86	3,01-3,04	61
		3,0	60

Оцінювання самостійної роботи студентів по підготовці до аудиторних практичних занять здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання індивідуальної роботи.

Види робіт \ Рівень	кафедральний	університет	державний
Підготовка та доповідь реферату	1	-	-
Друк - тез			2
- статей	-	-	3
в т.ч. у фаховому журналі	-	-	5
Участь у роботі СНТ	2	-	-
Доповідь на студентських наукових конференціях	-	3	5
Участь у олімпіадах	2	3	5

- призове місце	-	-	10

КОНВЕРТАЦІЯ КІЛЬКОСТІ БАЛІВ З ДИСЦИПЛІНИ В ТРАДИЦІЙНІ ОЦІНКИ
Від 170 до 200 балів – «5»
Від 169 до 140 балів – «4»
Від 139 до 110 балів – «3»
Нижче 110 балів – «2»

9. Політика курсу: обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни "Дитяча хірургія";
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

10. Ліквідація заборгованості студентами:

Навчальні заняття, які були пропущені студентом з будь-якої причини, в тому числі і з приводу хвороби, опановуються ним самостійно в позааудиторний час за регламентом кафедри (шляхом написання конспекту навчальної теми), відповіді викладачу в позааудиторний час, з демонстрацією конспекту з виконаними завданнями.

Конспект пропущеного навчального заняття викладач повертає студенту. Фіксує відробку заняття у спеціальному журналі.

Питання перездачі ПК/повторного вивчення дисципліни: за умови незадовільної оцінки з дисципліни в межах 60-109 балів (FX), студент має право повторно скласти ПК двічі: перший раз - комісії за участю завідуючого кафедри, останній раз – комісії за участю завідуючого кафедри та декана факультету; за умови незадовільної оцінки студент має право на повторне навчання дисципліни (за рішенням керівництва ВНЗ відповідно до нормативних документів).